

N.E. ΜΑΝΙΤΑΚΗΣ

Διευθυντής

ΠΑΡΟΘΗΝΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

Ἐν τῇ δευτέρῳ
πόσει των ὁδῶν
Παριζίου καὶ Γα-
βρίου, ἀριθ. 30.

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Ἐν Ἀθήναις	ἐτησίᾳ δρ. ν.	8
"	ἡμην.	" 5
" ταῖς ἡπαρχ.	ἐτησίᾳ "	10
"	ἡμην.	" 6
" τῶ ἐξωτερικῷ ἱτασίᾳ	δρ.	15

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κάρμεν καὶ Ἀναῖς, μυθιστόρημα Ponson du Terrail, μετὰ
εἰκόνας, μετὰφρ. Ε. Σχινῆ. — Οἱ δύο καλλιτέχναι, διήγημα, ὑπὸ
Αδάμρου Ἐνυάλου. — Ἡ εἰκὼν, μετὰφρ. Α. Μ. Καράλη. — Ποι-
κίλα. — Συστατικὴ ἐπιστολή. — Ἡ ἀκρί. — Γνωστοποιήσεις.

ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ ΤΙΜΑΤΑΙ

Ἐν Ἀθήναις.....	Λεπτ. 10
" ταῖς ἡπαρχίαις.....	" 15
" τῶ ἐξωτερικῷ.....	" 25
Φύλλα προηγούμενα λεπτ. 50	

Ἀμαζὼν καὶ ἵππος θὰ κατεκυλόντο εἰς τὸν βοθρὸν. — Σελίς 58, στήλη 3.

ΚΑΡΜΕΝ ΚΑΙ ΑΝΑΪΣ

PONSON DU TERRAIL

V

Ο ΔΕΙΩΜΑΤΙΚΟΣ ΤΩΝ ΣΠΑΗΔΩΝ

Ἦρας τινὰς πρότερον, καθύσον πα-
ρατηροῦμεν, ὅτι ἀνελάβομεν τὴν ἡμε-
τέραν ἀφήγησιν ἐκ τῶν ὑστέρων καὶ
ὅτι ἡδυνάμεθα κάλλιστα ν' ἀρχίσωμεν
ἀπὸ τοῦ κεφαλαίου τούτου, — ὥρας τι-
νὰς πρότερον, λέγομεν, ἀνὴρ εἴκοσι καὶ
ὀκτὼ μέχρι τριάκοντα ἔτων, μέ μέτω-
πον χαλκόχρουν ἐκ τοῦ ἡλίου τῆς με-
σημέρας, περιβεβλημένος λευκὸν βουρ-

νούζιον, διὰ τῶν πτυχῶν τοῦ ὁποίου
ἐστειλβον τὰ ποικίλματα στρατιωτικῆς
στολῆς, κατῆλθε δημοσίας ἀμάξης τα-
χυδρομικῆς, διήλθε μίαν λεύγαν νο-
τιόθεν τῆς ὁπῆς τοῦ Σατανᾶ, ἀκο-
λουθήσας φάραγγα τέμνουσαν τὴν κοι-
λάδα, καὶ διέβη τὸν Νιέβρ ἐπὶ σιδηρᾶς
τινὸς γεφύρας κρεμαστῆς.

Ὡς ἄνθρωπος γινώσκων τὸν τόπον,
ἔλαβεν ἄνευ δισταγμοῦ τὸν δρομίσκον
τὸν φέροντα εἰς Νογαρέτ καὶ ἀνῆλθε
βαθμηδὸν ὑπεράνω τοῦ ποταμοῦ, μέ-
χρι τοῦ ὑψώματος τῆς λευκῆς οἰκίας.

Εἴτε βεμβάζων, εἴτε ἀφρημένος, ὁ
ταν ἀπειχεν αὐτῆς περὶ τὰ ἑκατὸν
βήματα, ἀπεπειράθη νὰ τρέξῃ, ὥσει
βραχίοντες ἠνοίγοντο καὶ τὸν ἐκάλουν
νὰ τὸν ὑποδεχθῶσιν· ἀλλ' ἔμεινε προση-

λωμένος εἰς τὸ ἔδαφος ἐκ βαθείας συγ-
κινήσεως καὶ τὸ μελάγχρουν πρόσωπόν
του ἐλευκάνθη ὑπὸ νεκρικὴν ὠχρότητα.

Κατισχύων ἐν τούτοις ἑαυτοῦ, ἐπ-
ανέλαβε τὴν πορείαν του βραδέως καὶ
τὸ μέτωπον προσκλίνων πρὸς τὴν γῆν.

Φθάσας εἰς τὴν θύραν ἐστάθη καὶ
πάλιν, παρετήρησε τὰ κλειστὰ παρά-
θυρα καὶ τὴν θύραν, τὸν ἔρημον κήπον
... εἴτα τὴν λυπηρὰν ἀφαίρεσιν, ὅφ'
ἦς κατείχετο, διεδέξατο εἶδος τι ἐκ-
πλήξεως εἰς τὴν θέαν τῶν ἐπὶ τῆς
στέγης γογγυζουσῶν περιστερῶν καὶ
τῶν μετὰ φροντίδος καλλισεργημένων
δενδροστοιχιῶν τοῦ κήπου.

— Τίς ἄρα γε κατοικεῖ ἐδῶ; ἤρω-
τησε καθ' ἑαυτὸν μετὰ τινος ἀνησυ-
χίας.

Καὶ ἐκρούσε τὴν θύραν. — Οὐδαί, ἀπεκρίνατο.

Τότε, ἐνθυμούμενος συνήθειαν τῆς ἀλλοτε, ἐζήτησεν ὑπὸ τὸν λίθον, εὔρε τὴν κλεῖδα καὶ ἔθεσεν αὐτὴν εἰς τὸ κλειθρον.

Ἀλλὰ καὶ πάλιν ἐστάθη καὶ ἔθεσε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ τεθλιμμένου στήθους του...

— Ἐμπρός, γυναικεῖα καρδία, ἐψιθύρισε διὰ φωνῆς τρεμούσης, ἔμπρός!

Ἦνοιξε καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν διάδρομον.

Εἰς τὸν διάδρομον αὐτόν, ἐν ᾧ εὐρίσκοντο ὀλίγα καθίσματα καὶ μία τράπεζα, ἤνοιγοντο δύο θύραι. Αἱ κλειδες ἦσαν ἐπ' αὐτῶν.

Κατευθύνθη πρὸς τὴν δεξιάν, — εἴτα ὠπισθοχώρησεν ἀποτόμως.

— Ὅχι, εἶπε, δὲν ἔχω ἀκόμη ἀρκετὸν θάρρος.

Καὶ διηυθύνθη πρὸς τὴν ἄλλην, τὴν ἤνοιξε καὶ εἰσῆλθεν εἰς μικρὰν αἴθουσαν ἀπλοῖκῶς διασκευασμένην.

Δύο μεγάλα ἀνθοδοχεῖα, πλήρη ἀνθέων νωπῶν, ἐκόσμουσαν τὰ κενὰ τῶν παραθύρων, τὰ ἑπὶ αὐτὰ ἤνοιζεν αἱ ἑδραι καὶ τὰ ἄλλα ἐπιπλά διετέλουν εἰς ἄκραν καθαριότητα. — Ξύλα ἐν τῇ ἐστίᾳ τοποθετημένα ἀνέμεινον τὸν πρῶτον σπινθῆρα.

— Ὑπάρχει λοιπὸν καμμία νύμφη ἐδῶ; ἐκραύγασεν ὁ στρατιώτης.

Ἡ νύμφη οὐδόλως ἐνεφανίσθη.

Ὁ νεανίας ἔλαβε πυρεῖον ἀπὸ τῆς μαρμαρίνης τραπέζης καὶ τὸ ἔρριψε φλέγον εἰς τὴν ὑπὸ τὰ χονδρὰ ξύλα ὀρεῖα τῆς ἐρείκης· εἴτα ἐκάθησε καὶ ἐπλησίασε τὰς ἐκ τῆς ὑγρασίας τῆς ὀμίχλης αἰμωδιασμένας κνήμας του εἰς τὰ σπιθηρίζοντα ξύλα καὶ διέμεινεν ἐπὶ μίαν ὥραν, τὴν κεφαλὴν ἔχων εἰς τὰς χεῖρας, βρεδιάζων μετὰ θλίψεως.

Παρελθόντος τοῦ χρονικοῦ αὐτοῦ διαστήματος, ἐφάνη καταβάλλων ἰσχυρὰν ἡθικὴν πίεσιν ἐφ' ἑαυτοῦ, ἐξῆλθε τῆς αἰθούσης καὶ ἐστράφη πρὸς τὴν γείτονα θύραν....

Ἐκεῖ καὶ πάλιν ἐσταμάτησε, ἀπέστρεψε τὴν κεφαλὴν καὶ ἀνερέγχηθη τὴν ἐλικσιδῆ κλίμακα, τὴν φέρουσιν εἰς τὸν μοναδικὸν ὄροφον τῆς μικρᾶς οἰκίας.

Ἐπεσκέφθη ταχέως δύο δωμάτια συνεχόμενα, εἴτα τρίτον, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐκρέμαντο ἀκόμη, εἰς τὸ προσκεφάλαιον κλίνης, ἐν κυνηγετικὸν ὄπλον, πῆρα κυνηγοῦ, καὶ εἰκὼν νεανίσκου, — δεκαεξάετις κεφαλὴ ζωηρὰ καὶ καὶ γελοῖα, μετὰ μακρᾶς καστανοχρόου κόμης, περιβαλλούσης λευκὸν πρόσωπον μὲ χεῖλη ῥόδινα καὶ κυανοὺς ὀφθαλμούς.

Τότε, ὡσεὶ εἶχεν ἀνάγκην ν' ἀναζωπυρήσῃ πάσαις τὰς ἀναμνήσεις του, κατέβη, ἔθετο ἐκ τρίτου τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς κλειδός, τὴν ὁποίαν δὲν εἶχε τολ-

μήσει νὰ στρέψῃ, καὶ εἰσῆλθε μετ' ἀποφάσεως.

Ἦτο πολὺ μικρὸν δωμάτιον ὕπνου, καὶ ἐπὶ τῶν καταπετασμάτων τῆς κλίνης ὑπῆρχε στέφανος ἀμαράντινος.

Ἀνωθεν τοῦ προσκεφαλαίου ἐκρέμαντο σπάθη, χρυσὴ ἐπωμὶς καὶ περικεφαλαία θωρακοφόρου.

Ὁ νεανίας ἐγονυπέτησεν, ἤσπασθη τὸ προσκεφάλαιον, τὴν σπάθην, τὴν ἐπωμίδα, πάντα ταῦτα τὰ ἱερὰ λείψανα, καὶ ἐψιθύρισε μετὰ φωνῆς συντετριμμένης:

— Πτωχέ μου πάτερ!

Δύο παχέα δάκρυα ἀπὸ πολλοῦ συγκρατούμενα ἔρρευσαν ἐπὶ τοῦ ἡλιοκκοῦς προσώπου τοῦ στρατιώτου. Ἐκλαυσεν ὁ γενναῖος καὶ ἀδόλος ἀφρικανός, αὐτὸς ὅστις εἶχε λησμονήσει πῶς κλαίουσιν ἐπὶ δέκα ἔτη μαχῶν, δίψης καὶ καταπονούντων μόχθων.

Εἴτα, τῆς πρώτης ταύτης λύπης πρᾶυνθείσης, ἐν ὄνομα, ἐν γυναικὸς ὄνομα ἔψαυσε τὰ χεῖλη του.... ἀλλὰ τὸ ὄνομα αὐτὸ προεφάρθη τοσοῦτον χαμηλοφώνως, ὥστε εἰς δύο βημάτων ἀπόστασιν οὐδαίς θὰ ἤδύνατο νὰ τὸ ἀκούσῃ.

Ὁ λοχαγός, καθόσον ὁ ἀξιοματικὸς οὗτος ἦτο ὡραῖος καὶ τέλειος λοχαγός τῶν σπαῆδων, ἀφῆκε τὸ δωμάτιον τοῦ πατρὸς του καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν.

— Ἀλλὰ τίς λοιπὸν, ἠρώτησε καὶ αὐτὸς, φροντίζει τόσον περὶ τῆς οἰκίας τοῦ πατρὸς μου; Τίς χεῖρ νύμφης ἢ γυναικὸς ἐτοποθέτησεν ἐκεῖ αὐτὰ τὰ ἄνθη;

Καὶ τὸ ὄνομα, τὸ ὁποῖον εἶχεν ὀλισθήσει ἐπὶ τῶν χειλέων του, ἐπανῆλθεν εἰς αὐτὰ.

Ἀλλ' ἔσσις περιλύπως τὴν κεφαλὴν.

— Ὅχι, εἶπαν, ὁ κ. δὲ Φλάρ ἀπέβαλε τὸν πατέρα μου, τὸν καλὸν του, τὸν ἀρχαῖόν του φίλον.... Δὲν ἔρχεται λοιπὸν ἡ κόρη του ὑπὸ τὴν στέγην ἐκείνου, τὸν ὁποῖον ὁ πατήρ της ἐξεδίδωξεν.

Κάρμεν, ἐψιθύρισε τότε, σὺ ὁ παιδικός μου βρεβασμός, σὺ ἡ νεανικὴ μου ἐλπίς, — ὁποῖα ἄβυσσος ὑπάρχει τώρα μεταξὺ ἡμῶν;

Καὶ ὡσεὶ θέλων ν' ἀποδιώξῃ κόσμον ὁλόκληρον ἀναμνήσεων, ἐπανέλαβε τὸ βουρνούζιον του, ἠγέρθη, ἐξῆλθε καὶ ἐκλείσε τὴν θύραν, λέγων καθ' ἑαυτόν:

— Ἀγώμεν εἰς Νογαρέτ· ἐκεῖ θὰ εὔρω τὸν μῖτον τοῦ αἰνίγματος.

Ἐξελθὼν ὁ λοχαγὸς παρετήρησεν ὅτι ἡ ὀμίχλη κατέστη πυκνότερα καὶ ὅτι ὁ οὐρανὸς ἠτοιμάζετο ν' ἀνοίξῃ τοὺς καταρράκτας του. Ἀλλ' ἐγνώριζεν ἄριστα τὸν δρόμον, ὥστε οὐδὲ κἀν τῷ ἐπῆλθεν ἡ σκέψις, ὅτι ἤδύνατο νὰ παραπατήσῃ καὶ νὰ κατακυλισθῇ εἰς τὸν Νιέβρ.

Ἐβάδιζε λοιπὸν ταχέως ἐν μέσῳ

πυκνοῦ σκότους καὶ μόλις ἀπείχε μέτρα τινα ἀπὸ τοῦ βαράθρου τοῦ Σατανᾶ, ὅταν ἡ φοβερά κραυγὴ, τὴν ὁποίαν ἀφῆκεν ἡ νεαρὰ ἀμαζών, διασχίζουσα τὰ σκότη καὶ δεσπόζουσα τοῦ κρότου τοῦ χειμάρρου, ἔφθασε μέχρις αὐτοῦ, προσβάλλουσα αὐτὸν διὰ τοῦ αἰφνιδίου ἐκείνου τρόμου, ὅστις καταλαμβάνει καὶ τοὺς γενναϊότερους, μαντεύοντας τὸν κίνδυνον τῶν ἄλλων.

Σχεδὸν ταυτοχρόνως δευτέρᾳ ἀστραπή, λαμπροτέρα τῆς πρώτης, τῷ ἔδειξεν εἰς ἑκατὸν βημάτων ἀπόστασιν τὸν λευκὸν ἐκείνον ἵππον φέροντα μελανὴν τινα μορφήν καὶ ῥιπτόμενον κατακέφαλα εἰς βέβαιον θάνατον.

Κραυγὴ οὐχ ἥττον ὀξεῖα ἐκείνης, τὴν ὁποίαν ἤκουσε, τῷ ἐξέφυγεν· ἐρρίφθη δι' ἐνὸς ἄλματος ἐπὶ τοῦ χαίνοντος χείλους τοῦ βαράθρου καὶ ἐκραύγασε:

— Σταθῆτε! σταθῆτε!

Ἀλλ' ὁ ἵππος φρενήρης ἠκολούθησε τὴν πτήσιν του καὶ ὁ λοχαγὸς ἐκθαμβὸς ἐκλείσεν ἀκουσίως τοὺς ὀφθαλμούς.

Ὁ ἵππος φεύγων ὡς ἀστραπή, ἐμάντευσε τὸ βίραθρον· ἀλλ' ἦτο πολὺ ἄργά· καὶ μὴ δυνάμενος νὰ μετριάσῃ τὴν ὁρμὴν του καὶ ν' ἀποστραφῇ ἀπὸ τῆς ἀβύσσου τὴν ὑπερεπήδησεν.

Δυστυχῶς οἱ ἔμπροσθοι πόδες ἔφθασαν μόνοι εἰς τὴν ἀντίπεραν ὄχθην, ἐν ᾧ οἱ ἄλλοι ἐπληκτον τὸ κενόν.

Ἀμαζών καὶ ἵππος θὰ κατεκυλλόντο ἀναμφιλέκτως καὶ θὰ συνετρίβοντο εἰς τὸν βυθὸν τοῦ βαράθρου, ἀν μὴ δύο χεῖρες σιδηραῖ, ἀρπάσασαι συνάμα χαλινὸν καὶ χαίτην, ἐκράτουν ἀπῶρημένον ὑπεράνω τοῦ χειμάρρου τὸν ἵππον, τοῦ ὁποῖου αἱ ὀπλαὶ εἰς μάτην προσεπάθουν νὰ προσηλωθῶσιν ἐπὶ τοῦ λείου καὶ ὀλισθηροῦ βράχου.

Ἀμφότεροι ἐταλαντεύθησαν πρὸς σιγμὴν ὑπεράνω τοῦ κενοῦ, εἴτα δυνάμεις ὑπερανθρώπινος τοὺς ἀνήγειρε καὶ τοὺς ἔρριψε, καὶ τοὺς δύο, δύο βήματα πέραν τοῦ βαράθρου, τὸ ὁποῖον ἐμελλε νὰ καταβροχθίσῃ αὐτούς.

Ἡ ἀμαζών εἶχε λιποθυμήσει· ἀλλ' αἱ συνετρίβοντες χεῖρές της δὲν εἶχον ἀφήσει τὴν χαίτην.

Ὁ λοχαγὸς ἐκλονίσθη καὶ αὐτὸς ἐπὶ μικρὸν συντετριμμένος σχεδὸν ἐκ τῆς ἡρακλείου προσπαθείας, τὴν ὁποίαν εἶχε καταβάλει· — ἀλλ' ἦτο ἄνθρωπος πλασμένος ἐκ χαλκοῦ καὶ χάλυβος καὶ ἠνορθώθη δι' ἐνὸς ἀνατιναγμοῦ.

Τότε μεθ' ὅλον τὸ σκότος κατάρθωσε, ψηλαφῶν τὰ ἐνδύματα, νὰ βεβαιωθῇ περὶ τοῦ φύλου τοῦ θύματος, τὸ ὁποῖον ἤρπασεν ἀπὸ τοῦ θανάτου καὶ ὑποστηρίζων αὐτὴν ἐπὶ τοῦ ἵππου, ὅστις ἔτρεμε καθ' ὅλα αὐτοῦ τὰ μέλη, ἤρπασε τὸν χαλινὸν καὶ ἐπανέλαβε τὸν δρόμον τῆς οἰκίας.

Μετὰ εἴκοσι λεπτά ὁ τραχὺς αὐτὸς

στρατιώτης, ὁ ὀρειχάλκινος ἄνθρωπος ἔφινε κρυγὴν πόνου καὶ χαρᾶς καὶ ἐπιπτε καταβεβλημένος εἰς τοὺς πόδας τῆς κλίνης, ἐπὶ τῆς ὁποίας εἶχεν ἀποθέσει τὴν λιπόθυμον γυναῖκα.

Διότι εἰς τὴν γυναῖκα ταύτην, τὴν ὁποίαν ἐξήταζεν ὑπὸ τὴν λαμπάδα κηρίου, εἰς τὴν γυναῖκα ταύτην τὴν ἔχουσαν ξανθόφαιον κόμην, λευκὸν εὐρὺ μέτωπον ὅπως οὖν σοβαρόν, ἀνάστημα παρθένου, ἀνεγνώρισε τὴν Κάρμεν.

Τὴν Κάρμεν, τὴν ὁποίαν δὲν εἶχεν ἰδεῖ ἀπὸ δώδεκα ἐτῶν· τὴν Κάρμεν, τὴν ὁποίαν ἀφῆκε παιδίον καὶ ἐπανεύρισκεν ὡραίαν νεάνίδα.

Ἵπῃρχον τὰ αὐτὰ χαρακτηριστικά, τὸ αὐτὸ πρόσωπον.... Τὸ παιδίον εἶχε γένει γυνή· ἀλλ' ἡ γυνὴ ὁμοιάζε πρὸς τὸ παιδίον.

Ἡ λιποθυμία τῆς δεσποινίδος δὲ Φλάρ ὑπῆρξε βραχεῖα. Ἀνοίξασα τοῦ ὀφθαλμοῦς, εἶδεν ἐνώπιόν της κεφαλὴν στρατιώτου μελαγχροίνην, μὲ ζωηρὰ χαρακτηριστικά, ἐπισταφομένην ὑπὸ δίσους κόμης μελανῆς καὶ μυστάκων τοῦ αὐτοῦ χρώματος.

Τὴν κεφαλὴν αὐτήν, κεκλιμένην ἐπ' αὐτῆς, τὴν παρετήρει μετὰ χαρᾶς ἀφελούς.

Ὡς ἐκεῖνος, ἐμάντευσεν αὐτὴ τὸ παιδίον ὑπὸ τὸ ἀνδρικὸν προσωπεῖον, καὶ φύσις ἀφελής, εἰλικρινής, εὐπιστος, σώφρων καὶ περιπαθής, ἐρρίφθη εἰς τὸν τράχηλον τοῦ λοχαγοῦ κραυγάζουσα μετὰ χαρᾶς ὀρρήτου:

— Βίκτωρ! Βίκτωρ! εἶσαι σύ. ...

— Ναί, Κάρμεν, ἀπεκρίθη οὗτος γονυπετῶν καὶ λαμβάνων τὰς λεπτὰς καὶ λευκὰς χεῖράς της, ἐγὼ εἶμαι....

— Θεέ μου! ὑπέλαβεν αὐτὴ μετὰ παιδικῆς χαρᾶς, τὸ ἐνόησα κάλλιστα, ἐκεῖ... πρὸ ὀλίγου... ὁ κάπνός αὐτός. ...

Ἐφῆρε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ μετώπου της.

— Ἀλλὰ, προσέθετο, τί συνέβη; ... τὸ βάραθρον ἐκεῖνο... ὁ ἵππος....

— Κάρμεν, ὁ Θεὸς πᾶδόκησε νὰ εὐρεθῶ ἐκεῖ, ὅπως σὰς σώσω...

Ἀφῆγῃθι ἐν συντομίᾳ, ἀπλῶς, ἀνευ ἐμφάσεως οὐδεμιᾶς πᾶν ὅ,τι ἐπραξεν. Καὶ ἐκεῖνη τὸν ἔκουσε παρατηροῦσα αὐτὸν μετ' ἀφελούς ὑπερηφανίας· καὶ ἀμφοτέρω, ἀλληλοκρατούμενοι ἀπὸ τῶν χειρῶν, ἤρχισαν πᾶρυτα νὰ συνομιλῶσι περὶ τῆς παιδικῆς ἡλικίας των, ἀναμιμνησκόμενοι μυρία θελκτικὰ τίποτα, ὁμιλοῦντες λεληθότως περὶ ἐρωτος, λησμονοῦντες ὅτι μακρὰ ἡμέραι παρήλθον καὶ ὅτι δὲν ἦσαν πλέον ἐνδεκα καὶ δεκαεὶ ἐτῶν.

Ἐν τούτοις ἡ Κάρμεν ἀνεμνήσθη τούτου πρώτη, ἡγέρθη ὅπως ἐρυθρίωσα καὶ ἀποσπῶσα τὰς χεῖράς της ἀπὸ τῶν τοῦ λοχαγοῦ, μετέβη καὶ ἐκάθησεν εἰς τὸ ἄλλο τῆς αἰθούσης ἄκρον.

Τὸ ἀπλοῦν αὐτὸ κίνημα ἀνεκάλεσεν αὐτὸν εἰς ἑαυτόν. Τὸ μέτωπόν του ἐσκοτίσθη καὶ εἶπε πρὸς τὴν Κάρμεν:

— Συγχωρήσατέ μοι, δεσποινίς, τὴν οἰκειότητα, μεθ' ἧς ἐτόλμησα νὰ σὰς ἐμιλήσω. Ἐλησμόνησα πρὸς στιγμὴν καὶ τὴν ἄβυσσον τὴν διαχωρίζουσαν ἡμᾶς σήμερον καὶ τὰ φυγόντα ἔτη. Τί θέλετε; ὑπῆρξε καιρὸς καθ' ὃν ἐτρέχομεν ὁμοῦ ὑπὸ τὰς καστανὰς τοῦ Νογαρέτ, εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Νιέβρ, καιρὸς καθ' ὃν συνωμιλοῦμεν εἰς ἐνικὸν ἀριθμὸν, καθ' ὃν εἴμεθα δύο παιδία.

Ἐπὶ δέκα ἔτη, σὰς ἠγάπησα διὰ τοῦ ἀφελούς, ἀγνοῦ, παιδικοῦ ἐκείνου ἔρωτος, ὅστις διαδέχεται τὴν φιλίαν· ἐν τῇ Ἀφρικῇ, ὑπὸ τὸν φλέγοντα ἥλιον τῆς ἐρήμου, — ἐν τῇ σχολῇ, ὑπὸ τὰς σκιὰς τοῦ Σαίν-Σύρ, πανταχοῦ ἡ εἰκὼν σας μὲ παρηκολούθησε προσμεδιδώσά μοι ὡς ὁ πολικὸς ἀστὴρ μεδιζὰ πρὸς τὸν ναύτην. — Ἐπὶ ἔτη ὀλόκληρα, δεσποινίς, μίξ φράσις τοῦ γηραιοῦ πατρός μου ἔμεινε κεχαραγμένη εἰς τὴν μνήμην μου.... Ἦτο ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν ἀνεχώρησα διὰ τὴν στρατιωτικὴν σχολήν· ἔκλειον θερμὰ δάκρυα, διότι σὰς ἄφινον... ὁ πατὴρ μου εἶδε τὰ δάκρυά μου καὶ μοι εἶπεν:

— Ἀκουσε, υἱέ μου· γίνου ἀξιωματικός· ἄρπαξε ἐν μέσῳ χαλάζης σφαίρων μίαν λωρίδα ταινίας, καὶ ἔπειτα ὁ διάβολος νὰ σκάσῃ! Ἐὰν ἡ μικρὰ σὲ θέλῃ, ὁ συνταγματάρχης θὰ σοῦ τὴν δώτῃ. Δὲν εἶμαι παρὰ πτωχὸς ἐργάτης καὶ εἶναι αὐθέντης· ἀλλ' ὡς ἐδῶ καὶ μὴ παρέκει! ἤμην ὑπολοχαγὸς καὶ ἓνας ἀξιωματικὸς ἀξίζει ὅσον ἓνας ἄλλος.... Ἀλλὰ, προσέθηκεν ὁ λοχαγὸς μετὰ φωνῆς ὑποκάφου, ὁ πατὴρ μου ἠπατάτο, διότι ὁ πατὴρ σας τὸν ἐξεδίωξεν....

— Ὅχι! ἐκράνυγασε ζωηρῶς ἡ Κάρμεν, ὅχι, κύριε Βίκτωρ, δὲν τὸν ἐδίωξεν αὐτός!

— Καὶ ποῖος ἄλλος λοιπὸν; ὑπέλαβεν ὁ νεανίας σείων τὴν κεφαλὴν· ποῖος λοιπὸν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διώξῃ ἄνθρωπον τρώγοντα τὸν ἄρτον τοῦ Φλάρ, ἂν μὴ αὐτὸς οὗτος ὁ Φλάρ;

Ἡ Κάρμεν ἐπνίξεν ἓνα στεναγμόν.

— Βίκτωρ, εἶπεν αὐτῇ, ὁ πατὴρ μου εἶναι ἀσθενὴς γέρον· ἀπέμεινε βωδὸς συνεπείᾳ παραλυσίας καὶ ἀφ' οὗτου ἡ φωνή του δὲν ἔχει πλέον ὁ συνταγματάρχης Φλάρ, ὁ ἀκάματος βιομήχανος, δὲν εἶναι πλέον ὁ κύριος.

— Ἀλλὰ τίς λοιπὸν τότε; μήπως ὁ ἀδελφός σας; αὐτὸς τὸν ὁποῖον ἐσυρα ἡμέραν τινα ἀπὸ τοῦ Νιέβρ πνιγόμενον, αὐτὸς ἐδίωξε τὸν πατέρα μου; Ἵπῃρχεν ὑπόκωφος ἑξῆς εἰς τὴν φωνὴν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ζητοῦντος λόγον περὶ τῆς τελευταῖας τοῦ πατρός του, ἀποθανόντος ἐκ λύπης.

— Ὁ ἀδελφός μου, καὶ αὐτός, δὲν εἶναι πλέον ὁ κύριος, ὑπέλαβεν ἡ Κάρ-

μεν.... ὁ ἀδελφός μου ἐνυμφεύθη....

— Ἀ! εἶπεν ὁ Βίκτωρ, ἀρχίζω νὰ ἐννοῶ.

— Ὁ ἀδελφός μου εἶναι ἀγαθὴ καὶ ἄδολος φύσις, ἀλλὰ κατέστη δοῦλος τῆς συζύγου του.

— Καὶ.... εἶναι.... ἡ σύζυγός του;

— Ὅχι· ἀλλ' αὕτη εἰσέγαγεν ἓνα συγγενῇ της εἰς τὸ ἐργαστάσιον. Ὁ ἀδελφός μου παρεδόθη μετὰ τυφλῆς ἐμπιστοσύνης εἰς αὐτὸν καὶ τῷ ἀφῆκε τὴν διεύθυνσιν πάντων.

— Καὶ εἶναι αὐτὸς λοιπὸν; Ὡ! εἶπατέ μοι τὸ ὄνομά του· ἀποῦ δὲν εἶναι εἰς Φλάρ, θὰ δυνήθῃ νὰ ἐκδικηθῇ!

— Ἀκούσατε, Βίκτωρ, εἶπεν ἡ Κάρμεν· ὁ πατὴρ σας ἀπέθανεν ἐν μέσῳ τῶν φροντίδων ἐμοῦ καὶ τοῦ Ἰκώβου Νικου. Οὐδενὸς ἐστερήθη κατὰ τὴν ἀσθένειάν του· ἐδέχθη τὸν ἔσχατον στεναγμόν του· θέλετε νὰ ἐκδικήσετε τὸν πατέρα σας, Βίκτωρ, ἔχετε τὸ δικαίωμα πρὸς τοῦτο, καὶ οὐδὲν ἔχω ἐγὼ νὰ σὰς ἐμποδίσω· ἀλλὰ θὰ μοι ἀρνηθῆτε νὰ περιμένετε;

— Νὰ περιμένω! Καὶ διατί;

— Ὁ κ. Λεσάν, αὐτὸ εἶναι τὸ ὄνομά του, μεταβαίνει συνεχῶς εἰς Παρίσι· περιμένετε λοιπὸν νὰ μὴ ἦναι ὑπὸ τὴν στέγην τοῦ πατρός μου, διὰ νὰ τῷ ζητήσετε λόγον τοῦ θανάτου τοῦ ἰδικοῦ σας.

— Ἐπὶ, εἶπεν ὁ Βίκτωρ ἀποφασιστικῶς.

— Βίκτωρ, προσέθετο ἡ νεανίς, ἡξεύρετε ὅτι ἡ ἐκδίκησις εἶναι ἀμάχητος;

— Κάρμεν, εἶπεν ὁ λοχαγὸς μετ' ἐκκρήψεως πόνου, πιστεύετε ὅτι δύναται τις νὰ συγχωρήσῃ, ὅταν ἐπανευρίσκη ἓνα τάφον; Εἶχον δύο ἐρωτας, τὸν πατέρα μου καὶ σὰς... ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς συνέτριψεν ἀμφοτέρους.

Ἡ Κάρμεν ἐσιώπησε πρὸς στιγμὴν, εἶτα ἐγειρομένη μετὰ ζωηρότητος:

— Εἶναι ἀρχή, εἶπε· πρέπει νὰ ἐπανέλθω εἰς τὴν οἰκίαν μας... ὁ πατὴρ μου μὲ περιμένει.

— Ὁ πατὴρ σας σὰς περιμένει, σὰς, Κάρμεν· ἀλλ' ἐγὼ τὸν ὁποῖον οὐδεὶς περιμένει... ἐγὼ...

Δὲν συνεπλήρωσε τὴν φράσιν... βλέμμα τῆς Κάρμεν τῷ ἐφράξε τὸ στόμα.

— Βίκτωρ, εἶπεν αὐτῇ, σὰς ἀγαπῶ...

— Ὡ! ὑπέλαβεν οὗτος, εἶναι δυνατόν, τώρα;

— Περιμένετε.

Παρήλθεν ὡς σκιά πρὸ τοῦ λοχαγοῦ, ὅστις δὲν ἐτόλμησε νὰ τὴν σφίγῃ ἐπὶ τῆς καρδίας του.

Ἡ καταιγὶς εἶχε διασκορπίσει τὴν ὁμίχλην καὶ ἀνέβαινε πρὸς βορρᾶν, ἂν καὶ ἡ βροχὴ ἐξηκολούθει πίπτουσα· ἀλλ' ὁ Βίκτωρ συνώδευσε τὴν Κάρμεν, καλύπτων αὐτὴν διὰ τοῦ βουρνούλιου του,

καὶ δὲν τὴν ἀφῆκεν ἢ πρὸ τῆς κιγκλίδος τοῦ κήπου.

— Δὲν ἔρχεσθε εἰς τὸν πύργον; εἶπεν αὕτη ἐγκαταλιμπάνουσα αὐτῷ τὴν χεῖρά της, τὴν ὁποῖαν ἔψαυσεν οὗτος διὰ φιλήματος.

— Ὅχι! διότι ἐὰν συνήντων τὸν ἄνθρωπον αὐτόν, θὰ τὸν ἐφόνευον. Ἀλλὰ σὲ, Κάρμεν, θὰ σὲ ἐπανίδω;

— Ναί... αὐριον... θὰ σὲ πέμψω τὸν Ἰάκωβον Νικου.

Ἰδοὺ διατί ἡ δεσποινὶς δὲ Φλάρ ἦτο τοσοῦτον ὠχρὰ καὶ ἐπανήρχετο τόσον ἀργά.

VI

ΠΡΟΣΩΠΕΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΑ

Ἦτον εἰκὼν ἀξία τῆς γραφίδος καλλιτέχνου ἢ μακρὰ ἐκείνη τράπεζα, περικυκλωμένη ὑπὸ τεσσάρων συνδαιτημόνων τόσον ἀνομοίων πρὸς ἀλλήλους.

Τὴν ἐσχάτην ἄκρην αὐτῆς κατεῖχον οἱ ἐργάται τοῦ σιδηρουργείου, οἱ μὴ ἔχοντες οἰκογένειαν εἰς τὸ χωρίον, — καὶ οἵτινες ἐπομένως ἔτρωγον καὶ διέμενον εἰς τὸν πύργον.

Διεκρίνοντο ἐπαισθητῶς αἱ μελαναὶ αὐτῶν ὄψεις καὶ τὰ ἡλιοκκῆ πρόσωπα τῶν βουκόλων, τοποθετημένων μικρὸν ἀνωτέρω.

Εἶτα μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν κυρίων, κατεχόντων τὴν ἄνω ἄκρην, οἱ καλούμενοι ὑπηρεταί, τοῦτέστιν ὁ μπάρμπα Γιάννης ὁ ἐπιστάτης τοῦ πύργου, ἡ κυρὰ Γιαννούλα, ἡ μάγειρος, Ἰερώνυμος ὁ ἀμαξηλάτης, Προκοπίε ἡ θαλαμηπόλος τῆς κυρίας δὲ Φλάρ.

Τέλος αὐτοὶ οὗτοι οἱ κύριοι.

Ὁ γέρον Φλάρ ἐν τῷ μέσῳ, ἔχων τὴν κόρην του πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ τὸν υἱόν του πρὸς τ' ἀριστερά — ἀντικρὺ ἡ κυρία δὲ Φλάρ, ἔχουσα δεξιὰ τὸν μαρκήσιον καὶ ἀριστερά τὸν Ἰάκωβον Νικου.

Ὁ Ἰάκωβος Νικου ἦτο ἀνώτερος τῶν ἄλλων ὑπηρετῶν, λαμβανόμενος ὑπ' ὄψιν ὅτι ἐπὶ τῆς αὐτοκρατορίας διατέλεσεν ἀρχισιτιστῆς τοῦ 12ου τῶν θωρακοφόρων καὶ ἱππότης τοῦ λεγεῶνος τῆς τιμῆς.

Μεταξὺ τῶν ἐργατῶν ἄλλως τε ὑπῆρχον καὶ τέσσαρες πέντε ἀρχαῖοι γρατιῶται καὶ παρασημοφόροι.

Ὁ θμίλος οὗτος οὐδαμῶς ἐστερεῖτο ἰδίου χαρακτῆρος, πρὸ πάντων ἂν τις προσεῖχε εἰς τὰς δύο ἐκείνας γυναῖκας, ὡραίαις ὑπὸ καλλονὴν διάφορον, τεθειμέναις ἐν μέσῳ τῶν ἡλιοκκῶν καὶ σοβαρῶν ἐκείνων προσώπων, ὡς ἄνθη μεταξὺ ἀκανθῶν.

Εἰς μόνον τύπος, ἴσως, δὲν εὕρισκετο εἰς τὴν θέσιν του καὶ ἔβλαπτε τὴν ἁρμονίαν ὁ μαρκήσιος, ἐνδεδυμένος μετὰ

γυναικείας φροντίδος, τὸ χεῖλος ἔχων προπετές, καὶ ἀποτελῶν ἀντίθεσιν, ἐν ὅλῳ αὐτοῦ τῷ ἐξωτερικῷ, πρὸς τὴν σοβαρὰν ἑκφρασίαν τοῦ γέροντος Φλάρ καὶ τὸ ἀπερίττον τοῦ Φρανσῆ.

Ἡ Κάρμεν, ὡς προείπομεν, ἐκάθητο πλησίον τοῦ ἀδελφοῦ της, τηροῦσα ἐπιφύλαξιν σιωπηλὴν, ὁπόταν ὁ Φρανσῆς τὴν ἠρώτησε πόθεν ἦρχετο.

Ἡ ἐρώτησις αὕτη τὴν ἔφερεν εἰς ἀμυχανίαν· ἀλλὰ μὴ γινώσκουσα νὰ ψευδεται ἀπεκρίνατο:

— Ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ ἀτυχοῦ Ἀντωνίου.

— Ἀλήθεια, εἶπεν ὁ Φρανσῆς, νομίζω ὅτι ὁ μικρὸς Βίκτωρ ἐγένετο ἀξιωματικὸς εἰς τὴν Ἀφρικὴν;

Ἡ παρατήρησις αὕτη ἔμεινεν ἄνευ ἀποκρίσεως.

Ἡ κυρία δὲ Φλάρ καὶ ὁ μαρκήσιος, οἱ ἐκδιωξάντες τὸν πατέρα, ἦσαν ἐκεῖ, καὶ ἐκ τῶν τριῶν προσώπων ἔτινα μὴ να εἶχον τὸ δικαίωμα νὰ ζητήσωσι πληροφορίας περὶ τοῦ υἱοῦ, — τὸ ἐν ἦτο κωφόν, τὸ ἕτερον βωδόν, καὶ τὸ τρίτον ἐγίνωσκε κἄλλιστα ὅτι ὁ Φρανσῆς ἐφαίνετο ἀναφέρων ἀδικόρως.

Μόνον, μεταξὺ τῶν ἐργατῶν καὶ τῶν ὑπηρετῶν, διέτρεξε πνεῦμα εὐχαριστήσεως, καὶ ἡ κυρὰ Γιαννούλα ἐτανθούρουτε μετὰ τῶν ὀδόντων της.

— Ἄν ἔμπορῶσε νὰ γυρίσῃ πίσω τὸ παλληκάρι....

Συνάμα τὸν μοναδικὸν ὀφθαλμὸν τοῦ γέροντος ἐφώτισεν ἀκτις χαρῆς.

Τὸ δεῖπνον ὑπῆρξε σιωπηλόν καὶ οἱ κύριοι κατὰ τὴν συνήθειαν ἀπεσύρθησαν πρῶτοι.

Ὁ Φρανσῆς ἔδωκε τὴν χεῖρα εἰς τὴν ἀδελφὴν του, ὁ Ἰάκωβος Νικου τὸν βραχίονά του εἰς τὸν γέροντα· ὁ μαρκήσιος καὶ ἡ κυρία δὲ Φλάρ ἐσχημάτισαν τὴν ὀπισθοπορείαν.

Ἡ κυρία δὲ Φλάρ ἦτο συγκεκνημένη εἰσέτι, ἀλλ' εἶχεν εἰς τὸ βλέμμα της εἰδὸς τι συγκεχυμένης ἡδυσπαθείας, καὶ ὁ ἔλεγχος, καὶ ἀπαξ ἔτι, ἔφευγεν εἰς τὴν πνοὴν τοῦ ἔρωτος.

— Ἀπόψε, σύμφωνοι; ἐψιθύρισεν ὁ μαρκήσιος λίαν χαμηλοφώνως.

Ἐδίστασεν αὕτη ἐπὶ στιγμὴν ἐπὶ στιγμὴν αὖθις ὁ ἔλεγχος τοῦ συνειδήτος ἀπεπειράθη ν' ἀντιπαλαίτῃ, ἀλλ' ἐνίκητο πάντοτε πρὸ τοσοῦτου χρόνου!

Ὁ μαρκήσιος ὠδήγησεν αὐτὴν εἰς τὴν θέσιν της παρὰ τὴν τράπεζαν τῆς ἐργασίας, εἶτα ἐπλησίασεν ἀμελῶς τὴν Κάρμεν.

Ἡ Κάρμεν τὸν ὑπεδέχθη μετ' ἀξιοπρεπείας ψυχρῆς καὶ εὐχόσμου.

— Κύρια, εἶπεν αὐτῷ ταπεινῇ τῇ φωνῇ, εἶναι ἀνάγκη νὰ σὲ ὁμιλήσω.

— Πότε ἐπιθυμεῖτε, δεσποινίς;

— Αὐριον, μετὰ τὸ πρόγευμα, θὰ μοι δώσετε τὸν βραχίονα νὰ περιπα-

τήσωμεν ὀλίγον εἰς τὸν κήπον.

Ὁ μαρκήσιος προσέκλινεν ἑλαφρῶς καὶ ἀνεγείρας τὴν κεφαλὴν συνήντησε τὸ βλέμμα τῆς κυρίας δὲ Φλάρ, προσηλωμένον ἐπ' αὐτοῦ καὶ λάμπον ἐκ ζοφερῆς λάμψεως.

Ἐπλησίασε πρὸς αὐτὴν ἀμέσως.

— Εἰσθε ζηλότυπος τῆς σκιᾶς σας, τῇ ἐσύριξεν εἰς τὸ οὖς.

— Λοιπὸν, Φλάρ, ἐξηκολούθησεν ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν Φρανσῆν, ὅστις ἐφυλλομέτρει πολιτικὸν τι σύγγραμμα, οὐδὲ μὴ προσέχων εἰς τὴν σκευωρίαν τοῦ μαρκησίου, θέλετε νὰ συνομιλήσωμεν περὶ τῆς ὑποθέσεώς μας;

— Προθύμως, ἀπεκρίνατο θορυβωδῶς ὁ ἐντιμὸς ἀντιπρόσωπος, ρίπτων βλέμμα εὐχρεσκαίαις καὶ πλήρως εὐτυχίας ἐπὶ τῆς συζύγου του, ἣτις εἶχεν ἐπικαλλάσει τὸ ἐργόχειρόν της.

— Θὰ σὲ εἶπω λοιπὸν, ἐξηκολούθησεν ὁ μαρκήσιος, ὅτι εὖραν ἐξείρετον τοποθέτησιν διὰ τὰ ἐκατοντακισχίλια φράγκα, τὸ κέρδος τὸ ὁποῖον μᾶς ἀπέμεινεν ἐφέτος.

— ὦ! εἶπεν ἐμπαικτικῶς ὁ Φρανσῆς.

— Θεέ μου! ναί, ὑπέλαβεν οὗτος ἀταράχως, σὲ ἕκαμα μέτοχον μιᾶς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς.

— Τίνος;

— Τῆς ἀπὸ Τοῦρ εἰς Νέκντην. Τὸ κεφάλαιόν μας δύναται νὰ διπλασιασθῇ ἐντὸς πενταετίας. Ἰδοὺ οἱ τίτλοι σας.

Ὁ μαρκήσιος ἤνοιξε τὸ χαρτοφυλάκιόν του καὶ ἠθέλησε νὰ σύρῃ δέσμεν χαρτίων.

— Φυλάξατέ τα, εἶπεν ὁ Φρανσῆς· τὰ θέτετε εἰς τὸ ταμεῖον καὶ τὰ καταχωρίζετε εἰς τὸ ἐνεργητικὸν εἰς τὸ γενικὸν βιβλίον.

Ὁ κ. Λεστὰν ἐπανέθεσεν αὐτὰ εἰς τὸ χαρτοφυλάκιόν του καὶ εἶπε μετ' ἀδιαφορίας:

— Ὅπως εὐαρεστεῖσθε.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἡ Κάρμεν εἶχε καθῆσαι μετὰ τοῦ πατρός της καὶ τοῦ Ἰακώβου Νικου, προμεσιδίζοντες πρὸς αὐτοὺς καὶ θλίβοντες τὰς ἐρῆτιδωμένας χεῖρας των, ἐνῷ ὁ Λόθης ἐτριβε θωπευόμενος τὴν κεφαλὴν του ἐπὶ τῶν γονάτων της.

Ἡ νεάνις ἐκείνη ἐν μέσῳ τῶν δύο αὐτῶν γερόντων· ἡ γυνὴ ἐκείνη κύπτουσα ἐπὶ τοῦ ἐργοχείρου της· οἱ δύο ἐκεῖνοι ἄνδρες συνομιλοῦντες σοβαρῶς περὶ ὑποθέσεων· πάντα ταῦτα εἰς πρώτην ὄψιν παρεῖχον θέαμα ἡρεμῶν, μονότονον, σχεδὸν πατριαρχικόν. — Καὶ ἐν τούτοις εἰς αὐτὴν τὴν αἴθουσαν, μετὰ τῶν αὐτῶν ἐκείνων τῶν προσώπων, ὑπὸ τὴν φαινομένην ἐκείνην ἡσυχίαν, ἐπωάζοντο, πρὶν ἀνάψωσι καὶ ἐκραγῶσι, τὰ σπέρματα τρυγικοῦ δράματος.

Ἦδη εἰς ἕκαστον στῆθος, εἰς τὸν βυθὸν ἐκάστης καρδίας ἤρχιζε νὰ γεννᾶται τὸ πρῶτον στοιχεῖον, νὰ λάμπῃ ὁ σπινθὴρ πάθους, τὸ ὅποιον ἡ ἐλαχίστη σύγκρουσις ἠδύνετο νὰ μεγαλύνῃ καὶ μεταβάλλῃ εἰς λάβαν περιφλεγῇ.

Ἡ πάλῃ ἐξηκολούθει παρὰ τῇ κυρίᾳ δὲ Φλὰρ μεταξὺ τῆς φρονήσεως, τῆς τιμῆς καὶ τοῦ ἔρωτος· ὁ ἔρως ἤρχιζε νὰ θριαμβεύῃ.

Ἡ ὀργὴ ἐκείνη, ἥτις γεννᾶται ἐκ τῆς ἀδυναμίας τοῦ ν' ἀπαλλαγῇ τι ἀνθρώπων, θεωρουμένων ἐπιβλαβῶν, ὀργὴ φυσικὴ καὶ συνήθης εἰς τοὺς γέροντας, ἐτάρασεν ὑποκώφως τὸν γέροντα Φλὰρ καὶ τὸν Ἰάκωβον Νικου.

Ἴσως ὑπὸ τὸ ῥωμαλέον στῆθος τοῦ τελευταίου ὑπῆρχε καρδία ἀλγοῦσα· ἴσως ἀνέμνησις ὀδυνηρὰ, μία ἐκ τῶν μεγάλων ἐκείνων θλίψεων, αἵτινες φανεύουσι τὸ πνεῦμα, ἐνῶ τὸ σῶμα διατηρεῖται ἔτι ἀκμαῖον, εἶχε συντρίψει τὸ γῆρας τοῦ κωφοῦ αὐτοῦ ἀνθρώπου, ὅστις δὲν ὠμίλει ποτέ, τοσοῦτον εἶχε συνειθίσει νὰ ἐννοῇ τὸν κύριόν του δι' ἐνὸς μόνου βλέμματος.

Καὶ ἡ Κάμεν! — Αἱ δὲ δύο συγκινηθεὶς τῆς ἐσπέρας, ὀλέθριόν τι μυστήριον, τὸ ὅποιον εἶχεν ἴσως αὕτη καταλάβει... δὲν ἦσαν ταῦτα ῥητὰ διὰ ψευσις τῆς φαινομένης ἡσυχίας τῆς;

Ἐκτὸς τούτου, ὁ ἀνθρώπος αὐτὸς ὁ ἔχων ἐπιτετηδευμένην συμπεριφορὰν, εὐθυμον τὴν ἐκφρασιν, λεπτὰ τὰ χεῖλη, — ὁ ἀνθρώπος αὐτὸς ὁ προσκλίνων βαθύτατα ἐνώπιον πάντων, ἐνῶ ἦτο, οὕτως εἰπεῖν, ὁ ἀληθὴς κύριος, — ὁ ἀνθρώπος αὐτὸς, ὁ διευθύνων μετ' ἀπολύτου ἐξουσίας ἐργοστάσιον δικησίων ἐργατῶν, πρὸ τοῦ ὁποῦ ἐτρεμον πάντες ἀκουσίως... δὲν ἔτρεφε καταχθόνιον τινα σκοπὸν;

(Συνέχεια εἰς τὸ πρότερον)

E. Σχ.

ΟΙ ΔΥΟ ΚΑΛΙΤΕΧΝΑΙ

(1873)

(Ἰδοὺ αὐτὰ προηγουμένα φυλλάδια)

Τοιαύτη ἦτο ἡ ἀρχὴ ἡ λύσις τῆς τραγωδίας ταύτης καὶ οὕτως αὕτη παριστάνετο ἐν τοῖς θεάτροις τῆς Ἀνατολῆς. Τραγικὸν ὅμως ἀληθῶς ἐπεισώδιν ἠνάγκασε τοὺς διευθυντὰς τοῦ καραγκιοζίου θεάτρου νὰ μεταβάλλωσι τὸ δράμα, ἀλλοίαν δίδοντες αὐτῷ λύσιν.

Ἐσπέραν τινὰ, ἰδίθετο ὁ Φερχάτ-Σερὶν, ἐν μεγίστῃ συρροῇ πλήθους, ὑπὸ παράπηγμα, ἐστημένον ἐν τινι πλατείᾳ τῆς Οὐζουντζιόβας, χωρίου τῆς

Θράκης, ἐνθα τελεῖται, ἢ μᾶλλον ἐτελεῖτο, παρακμάσασα ἡδὴ, ἡ μεγίστη τῶν πανηγύρεων τῆς εὐρωπαϊκῆς Τουρκίας, εἰς ἣν συχναῖε παντοδαπὸς κόσμος.

Εὐκόλως ἐννοεῖται, ὅτι μεταξὺ τοῦ ὄχλου ἐκείνου ὑπῆρχον καὶ οὐκ ὀλίγοι καλοὶ ἔμποροι καὶ ἀγορασταί, οἵτινες, οὐδεμίαν ἄλλην ἔχοντες διασκέδασιν, μετὰ τὰς θερμώδεις καὶ πλήρεις κόπου ἐργασίας τῆς ἡμέρας, εὕρισκον ἐνίοτε ὡς καταφύγιον καὶ τόπον ἀναπαύσεως τὸ παράπηγμα ἐκεῖνο. Παρεῖσκετο καὶ ὁ γράφων τὴν διήγησιν ταύτην — τότε ἦτο ἔμπορος, μετῆρχετο δὲ ἅλα δὴ ἔργον, ὅπερ κατὰ δυστυχίαν του κατέλειπε, προτιμήσας αὐτ' αὐτοῦ τὴν γραφίδα τοῦ ἐπιφυλλιδογράφου, δι' ὃ — ὡς σὰς εἶπε μίαν ἀλήθειαν — μεταμέλεται ἡδὴ ἀνωφελῶς, ἐνθυμούμενος i tempi felici, ὅτε δὴ ἅλα δὴ κτλ.

Ἡ παράστασις, κατὰ τοὺς πλείονας τῶν θεατῶν, προέβαιεν ἀριστα καὶ μετ' ἐπιτυχίας, οἱ πάντες δὲ περιέμενον μετὰ πολλῆς ἀγωνίας τὸ τέλος τοῦ ἐκτυλισσομένου δράματος.

Πλὴν, ὅτε ἡ γραία ἀνῆγγειλεν εἰς τὸν Φερχάτ τὸν θάνατον τῆς νέας, οἱ μὲν λοιποὶ τῶν ἀκροατῶν ἔμειναν χάσκοντες ὑπὸ τῆς συγκινήσεως, ἀρειμάνιος τις ὅμως Ἀλβανός, ὀργισθεὶς ἐπὶ τῇ κακεντρεχεῖα τῆς γραίας καὶ θέλων νὰ τιμωρήσῃ αὐτήν, σύρει ἐκ τοῦ σελᾶχ αὐτοῦ ἀργυροῦν πιστόλιον καὶ σκοπεύσας πυροβολεῖ.

Καὶ ἔπεσε μὲν ἡ γραίᾳ, θῦμα τῆς μοχθηρίας τῆς, ἐπληγώθη ὅμως εἰς τὸν βραχίονα καὶ ὁ κινῶν ὀπισθεν τῆς σκηνῆς τὰ νευρόσπαστα ἀνθρώπος.

Τὸ γεγονός τοῦτο ἐγένετο ἀφορμὴ τῆς μεταρρυθμίσεως τοῦ δράματος.

Ἐξέρχεται μὲν καὶ ἡδὴ ἡ γραία ἀγγέλλουσα τὸν θάνατον τῆς ἐρωμένης, ἀλλὰ συγχρόνως ἐπιφαίνεται εἰς τὴν θύραν τοῦ πύργου ἡ νεᾶνις, μειδιῶσα ὑπ' εὐδαιμονίας.

Ὁ Φερχάτ ῥίπτεται εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτῆς, οἱ δὲ δύο ἐρασταὶ ἀσπάζονται καί, ἐνηγκαλισμένοι, ὡς εἶναι, εἰσέρχονται εἰς τὴν οἰκίαν, ἐνῶ ἡ γραίς μέγαιρα θνήσκει ὑπὸ ζηλοτυπίας καὶ φθόνου. Τὸ δράμα, ὡς βλέπετε, ἔλαβε λύσιν ἀρμόζουσαν· ἔχει τῶρα καὶ καθαρίσιν, χάρις εἰς τὸ εὐαίσθητον καὶ τὴν καλαισθησίαν τοῦ Ἀλβανοῦ!

Δ'

Ὁ νεανίας ἡμῶν δὲν παρέμεινε μέχρι τέλους, ὅπως ἀκούσῃ ὁλόκληρον τὴν ἱστορίαν, ἣν ἔσχον τὴν τιμὴν νᾶφνηθῇ εἰς τοὺς ἀναγνώστῃς μου.

Ἡ μεγάλη ἀναλόγως τοῦ χώρου τοῦ καφενείου συρροῇ, αἱ ἀναθυμιάσεις τῶν φώτων, ὁ καπνὸς τῶν σιγάρων ἡ

νάγκασαν αὐτὸν νὰ ἐξέλθῃ ταχέως.

Μόλις καταλιπὼν τὸ καφενεῖον, ἔστη ἐν τῇ ὁδῷ, ὡς ἀνθρώπος μὴ γινώσκων τί νὰ πράξῃ καὶ ἀναποράσιτος. Ἐκαμνε βήματά τινα, ἴστατο συλλογιζόμενος, καὶ πάλιν ἐβημάτιζε· ἐφαίνετο διαπορῶν περὶ τοῦ πρακτέου, νὰ πέλθῃ ἢ νὰ μείνῃ.

Τέσσαρα ἢ πέντε βήματα ἀπὸ τοῦ καφενείου, πρὸς τὰριστερὰ τῷ ἐξερχομένῳ, ὑπάρχει στενὴ τις προκυμαῖα ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ — ὡς τὴν ὀνομάσωμεν οὕτω, ἀφοῦ οὐδὲν ἄλλο πρόχειρον ὄνομα εὕρισκόμεν — ἐκ τῆς ὁποίας, ὡς ἀπὸ μέρους πλείονας παρέχοντος εὐκολίας, ὑδρεύονται οἱ τὸ ἀναγκαιοῦν εἰς τὰς οἰκίας τῆς πόλεως ὕδωρ κομίζοντες ὑδροφόροι.

Τυχαίως στρέψας τὸ βλέμμα ὁ νεανίας καὶ ἰδὼν τὸ μέρος ἐκεῖνο ἔρημον ἀνθρώπων, δικυλύνθη πρὸς αὐτό, εὐρὼν δὲ καὶ θέσιν κατάλληλον, ὑψομά τι ἀπηλλαγμένον πηλοῦ καὶ ἄλλης ἀκαθαρσίας, ἐπλησίωσεν, ἐκόμβωσε τὸν ἐπενδύτην του, διότι, προϊούσης τῆς νυκτός, τὸ ψῦχος ἤρξατο καθιστάμενον δριμύτερον, καί, στηρίξας τὰ νῶτα ἐπὶ τινος ἱτέας, φουμένης εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ποταμοῦ, ἀπεφάσισεν ἐκεῖ νὰ περιμεῖνῃ, ὑπ' οὐδενὸς παρενοχλούμενος.

Ἦδη δυνάμεθα εὐχερῶς νὰ δώσωμεν εἰκόνα τοῦ ἥρωος ἡμῶν, ὅστις παρέσχεν εἰς ἡμᾶς μὲν ἀφορμὴν νὰ γράψωμεν δύο κεφάλαια, εἰς τοὺς ἀναγνώστῃς δὲ ἡμῶν αἰτίαν ἀπωλείας λεπτῶν τινῶν τῆς ὥρας, ἴσως πολυτίμων.

Ἀνάστημα μᾶλλον πρὸς τὰ ὑψηλὰ ἀποκλίνων, κόμη μέλαινα καὶ οὐλῃ, καταβαίνουσα μέχρι τοῦ περιτραχηλίου καὶ καθιστῶσα καταφανεστέρην τὴν λευκότητα τῆς χροῖας τοῦ προσώπου, μέτωπον εὐρὺ καὶ λεῖον, ὀφθαλμοὶ μεγάλοι καὶ πλήρεις θεληγῆτρου, προφυλασσόμενοι ὑπὸ ὀφρύων, διαγραφουσῶν τόξα καὶ σκιαζόμενοι ὑπὸ βλεφαρίδων μεγάλων, καμπύλων καὶ πυκνῶν, μύσταξ λεπτός καὶ μέλας, προσθέσατε εἰς πάντα ταῦτα καὶ ἰδιόζουσαν τινα χάριν καὶ γλυκύτητα, καὶ ἰδοὺ τὸ σύνολον τοῦ ἥρωος μου.

Ἦτο ἐκ τῶν προνομιοῦχων ἐκείνων ἀνθρώπων, οὓς βλέπων τις ἀδύναται νὰ μὴ ψιθυρίσῃ:

— Ἰδοὺ ποιητὴς ἢ καλλιτέχνης!

Ἔστη ἐκεῖ, ἀκινήτων καὶ ἀποθαυμάζων τὸ ὡραῖον τῆς νυκτός, σπανίας διὰ χειμῶνα, φέρων τὸ βλέμμα πρὸς τὸν ποταμὸν καὶ ἀπὸ αὐτοῦ εἰς τὸν διάττερον οὐρανόν.

Ὁ ποταμὸς ἔρρει μεγαλοπρεπῆς καὶ ἥρεμος, μόνον δὲ κάτωθεν τῆς γεφύρας θορυβῶν· οἱ ἀστέρες ἐμάρμακρον ἐν τῷ οὐρανῷ, ἀντανakλώμενοι εἰς τὰ ῥεῖθρα τοῦ ποταμοῦ, ἐνῶ αἱ ἀκτίνες τῆς σελήνης ἐπαίζον, λούμεναι, ὡς νόμφαι, ἐν τοῖς ἰάμασιν αὐτοῦ.